

Budgetaftale for Køge Kommunes budget 2025 – 2028

Nu er rammerne lagt for Køge Kommunes økonomi de næste fire år. Et enigt byråd står bag budgetforliget, der har fokus på at passe på den nære velfærd, og blandt andet giver mulighed for at lægge sidste etape på Borup Omfartsvej, ligesom forholdene for kommunens familier og børn prioriteres. Forligspartierne er desuden lykkedes med at finde 57 millioner kroner til at opretholde servicen til det specialiserede socialområde, hvor et stigende antal borgere har brug for hjælp. Budgetforliget er indgået af alle byrådets partier, nemlig Socialdemokratiet, Venstre, Det Konservative Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Enhedslisten – de Rød-Grønne og Frit Fællesskab.

Køge Kommunes budget for årene 2025 – 2028 har sit udgangspunkt i en generelt god og sund økonomi, der dog bliver udfordret af stadig stigende udgifter til de børn og voksne, der har brug for hjælp.

Samtidig står de offentlige velfærdsydelser over for flere store reformer, der får indflydelse på såvel økonomi som den service, der leveres til borgerne. Forandringer er på vej inden for både arbejdsmarkeds-, social-, ældre-, sundhed- og skoleområdet og dertil den grønne trepartsaftale, hvor blandt andet frisættelse får betydning for den kommunale styring og drift. Præcis hvilken betydning forandringerne får for den kommunale økonomi er svært at forudse.

Dertil kommer konsekvenserne af boligreformen, hvor partierne bag reformen besluttede nye boligskatteregler, hvilket har betydning for den grundskyld, boligejerne betaler til landets kommuner. I den forbindelse fik kommunerne lovning på, at de nye vurderinger ikke ville få økonomiske konsekvenser for den kommunale økonomi. De nye vurderinger betyder dog, at Køge Kommune står til at miste 27 millioner kroner årligt i grundskyld. Den udfordring er løst for i år gennem penge i Finansloven, og forligspartierne forudsætter, at der findes en løsning for 2026 og frem i næste års økonomiaftale mellem regeringen og KL.

I årets budget høster Køge Kommune frugterne af en beslutning, der stammer fra 2022. Hvert år skal landets kommuner vælge at budgettere indtægterne ud fra et såkaldt selvbudgetteret udskrivningsgrundlag eller ud fra et statsgaranteret udskrivningsgrundlag. Beslutningen om selvbudgettering i 2022 betyder i 2025 en ekstra indtægt på intet mindre end 126 millioner.

Samlet set fastholder byrådet en gennemsnitlig kassebeholdning på 225 mio. kr. ved udgangen af budgetperioden.

Hensigtserklæringer

Arbejdet med en del af hensigtserklæringerne fra sidste års budgetlægning er ikke afsluttede. Forligspartierne finder fortsat hensigtserklæringerne relevante og ønsker at der over det kommende år arbejdes videre hermed. Det drejer sig om hensigtserklæring 1-15 nedenfor. Bogstav i parentes henviser til nummereringen fra sidste års budgetaftale. Herudover har forligspartierne ønsket at præcisere enkelte af hensigtserklæringerne fra sidste år. Disse fremgår nedenfor som nummer 16-17. Endelig ønsker forligspartierne af der tillige igangsættes arbejde med nye hensigtserklæringer som ses nedenfor (hensigtserklæring 18-29).

Hensigtserklæringer fra tidligere år

1. Erhvervsklasser (A)

Forligspartierne oplever, at erhvervslivet efterspørger et tættere samarbejde mellem folkeskoler og erhvervsliv, og ønsker, at der frem mod den næste budgetlægning sættes fokus på, hvordan flere af kommunens elever benytter sig af tilbuddet om at gå i en erhvervsklasse. Forligspartierne ønsker derfor, at

der holdes temamøde for byrådet om tilrettelæggelse af erhvervsklasserne, herunder placering og betalingsmodel. Arbejdet forankres i Skoleudvalget.

2. Erhvervscenter (C)

Forligspartierne glæder sig over den meget positive erhvervsudvikling, der er i Køge Kommune, hvor generelt høje indtjening og investeringer i lokalområdet præger billedet. Denne udvikling stiller høje krav til kommunens service. Derfor skal det undersøges, om man kan oprette et nyt, kommunalt erhvervscenter.

Erhvervscenteret skal varetage nogle af kommunens interne, virksomhedsrettede funktioner, som fx salg af erhvervsarealer og sagsbehandling for virksomhederne. Erhvervscenteret kan også omhandle nogle af de funktioner, der i dag og frem til udgangen af 2024 er udliciteret.

Forligspartierne ønsker derfor, at der forud for et evt. nyt udbud af erhvervs- og turismeservice drøftes, om der er nogle af opgaverne på området, der med fordel kan varetages af et nyt, kommunalt erhvervscenter. Som en del af afdækningen skal der skabes ny dialog med virksomhederne, herunder Connect Køge, om, hvordan interessenterne i fællesskab kan bidrage med engagement i lokalsamfundet og hjælp til virksomhederne imellem. Arbejdet skal opstartes i Erhvervs- og Arbejdsmarkedsudvalget med inddragelse af Økonomiudvalget og øvrige relevante udvalg, og forankres i hele byrådet.

3. Samarbejde med private aktører om institutioner på velfærdsområdet (H)

Forligspartierne ønsker at inddrage flere aktører i anlæg og drift af såvel sociale institutioner, plejeboliger og friplejehjem. Med de snævre kommunale anlægsrammer skal alle muligheder afsøges. Private almene fonde og andre private aktører skal involveres og inviteres tættere på løsningerne i Køge Kommune. Friplejehjem skal udvide borgernes frie valg, samtidig med at det sikres, at der er tilstrækkelig og tidssvarende plejeboligkapacitet i Køge Kommune til kommunens borgere. Der er truffet en principbeslutning om dette, og forligspartierne ønsker, at der arbejdes videre med den plan for afdækning, der allerede er igangsat. Flere aktører på området vil betyde en væsentlig udlicitering, og forligspartierne ønsker, at det indgår i arbejdet, hvorvidt der ligger en potentiel besparelse i en sådan udlicitering.

Forligspartierne har afsat 1 mio. kr. i 2024 til at afdække, opdyrke og kvalificere samspillet med private virksomheder, selvejende almennyttige fonde og andre kommuner. Pengene anvendes til arbejdskraft og ekstern rådgivning, også i forbindelse med blandt andet beregning af takster og rådgivning.

4. Nedbring udgifter til botilbud (I)

På linje med resten af landet oplever også Køge Kommune en væsentlig stigning i udgifter til sociale botilbud. Forligspartierne ønsker, at Socialudvalget og Børneudvalget udarbejder et handlekatalog for at nedbringe væksten i udgifterne. Kataloget kan blandt andet indeholde muligheder for at sikre lokale botilbud i nærmiljøet i stedet for udenbys tilbud, og sikre flere små og billige boliger. I arbejdet skal andre kommuner, regioner og selvejende institutioner inddrages i mulige løsninger for at sikre en bedre kapacitet på området. Muligheder for at etablere § 60 selskaber på området kan ligeledes undersøges, ligesom muligheden for i fremtiden at etablere alternative boligformer til borgere, der har svært ved at finde sig til rette i den eksisterende boligmasse skal undersøges.

5. Energibesparelser (L)

Forligspartierne ønsker at sætte fokus på at spare på energi, vand og varme, og ønsker derfor, at Teknik- og Ejendomsudvalget sætter fokus på arbejdet med adfærdsændringer, iværksættelse af yderligere energibesparende foranstaltninger og lignende. Arbejdet påbegyndes med en temadrøftelse i Teknik- og Ejendomsudvalget. Forligspartierne afsætter 0,75 mio. kr. til en ekstra medarbejder, der skal understøtte arbejdet. Herudover øremærkes 1,5 mio. kr. af vedligeholdelses-midlerne til kommunens bygninger. Såfremt der er mulighed for lånoptag til investeringerne, kan Teknik- og Ejendomsudvalget anbefale dette

overfor Økonomi-udvalget og Byrådet indenfor en ramme på 15 mio. kr. i 2024, idet der skal tages skyldige hensyn til eventuelle konsekvenser af overskridelse af anlægsrammen.

Forligspartierne forventer, at arbejdet resulterer i en besparelse på energibudgettet på mindst 1,3 mio. kr. i 2024 stigende til 2,75 mio. kr. pr. år fra 2025 og frem.

6. Mellembygningen i Skovbohallerne (M)

Forligspartierne ønsker at bidrage til gode forhold for idrætslivet. Skovbohallerne og foreningerne i Bjæverskov har i en længere periode ønsket at få skabt sammenhæng mellem de to eksisterende skovbohaller mv. Forligspartierne afsætter derfor knap 6 mio. kr. i 2025 som et tilskud til Skovbohallerne. Skovbohallerne sammen med foreningerne på stadion får til opgave at udarbejde et forslag til et samlet projekt og finansiering heraf. Pengene kan udbetales, når Kultur- og Idrætsudvalget og Teknik- og Ejendomsudvalget har godkendt det samlede projekt og finansiering.

7. Skolekapacitet (N)

Køge Kommunes befolkning vokser, og det samme gør antallet af skoleelever. Over de næste år forventes der at være behov for at kunne rumme flere elever, særligt i området ved Kirstinedalsskolen og i Køge midtby. Skoleinvesteringer er både yderst vigtige og kostbare, og derfor er forligspartierne enige om, at hele byrådet i den kommende tid involveres i arbejdet med den mest optimale løsning. Det vil betyde, at der ved budgetlægningen næste år kan træffes beslutning om ombygning og udbygning. Derfor er foreløbigt afsat 34 mio. kr. i alt i 2026- 2027 idet det forventes, at om- og udbygning skal gennemføres i 2026-28.

For at sikre tilstrækkelig kapacitet i den mellemliggende periode afsættes der i 2025 17,3 mio. kr. til ombygning på Kirstinedalsskolen, så skolen kan rumme 3 fulde spor.

Herudover afsættes der i 2024 2 mio. kr. dels til kvalificering af det beslutnings-grundlag, der skal danne grundlag for byrådets beslutning om den langsigtede løsning, og dels skal anvendes til midlertidige tiltag i forhold til mulige opståede kapacitetsudfordringer på kort sigt.

8. Organisering i Børne- og Uddannelsesforvaltningen (P)

Forligspartierne ønsker, at Børne- og Uddannelsesforvaltningen kigger på mulig-hederne for en organisering, der i højere grad tilgodeser samarbejdet på tværs af forvaltningen. Herunder en drøftelse af placering af PPR og UUV. Børneudvalget, Skoleudvalget og Økonomiudvalget drøfter de videre løsninger på baggrund af oplæg fra forvaltningen, ligesom MED-organisationen inddrages.

9. Medborgerhus i Bjæverskov (Q)

Forligspartierne ønsker, at Kultur- og Idrætsudvalget fortsætter arbejdet med at finde egnede løsninger for et fremtidigt medborgerhus som erstatning for det gamle, der blev solgt. Forligspartierne ønsker, at afdækningen sker i et forpligtende samarbejde med de tidligere brugere af medborgerhuset i Bjæverskov.

10. Styrket natur- og fritidsliv (R)

Forligspartierne ser, at samfundsbehovet for vedvarende energi, grundvandsbeskyttelse, klimasikring og biodiversitet skaber nyt pres på arealerne. Det sætter Planstrategi 2023 fokus på, og det er besluttet, at Naturstrategien fremover indarbejdes i Kommuneplanen. I den sammenhæng er der brug for at styrke Køge Kommunes natur- og friluftsliv og for at øge involveringen af aktører på området i form af fonde, foreningsliv, lodsejere og erhvervsliv.

Derfor er forligspartierne enige om, at Klima- og Planudvalget, Kultur- og Idrætsudvalget samt Kultur- og Idrætsrådet i dialog med Naturrådet afdækker muligheder for at supplere natur- og friluftindsatsen, fx med en fond, der kan bestå af de centrale aktører. Formålet er at skabe og udføre natur- og friluftprojekter i overensstemmelse med naturstrategien og foreningslivets ønsker.

11. Anlægstilskud til Køge Bugt Gymnastikcenter (U)

Forligspartierne har afsat 4 mio. kr. i 2024 i anlægstilskud til Køge Bugt Gymnastikcenter, tumlesalen. De nye midler skal, sammen med de midler, der allerede er afsat i 2023 sikre, at Køge Bugt Gymnastikcenter kan realisere opførelse af de 200 kvadratmeter tumlesal i gymnastikcenter 2 til gavn for Børnehuset Ravnsborg. Det er forventningen, at driften af tumlesalen kan holdes indenfor de allerede afsatte midler til gymnastikcenteret.

12. Etablering af klimaskov (X)

Forligspartierne afsætter en mio. kr. i hvert af årene 2025 - 2027 til at omlægge mere kommunal jord til klimaskov med det formål at optage CO2. På den måde honorerer budgettet, at Køge Kommune i sin klimaplan forpligter sig på at omlægge jord til klimaskov.

13. Ansættelse af en borgerrådgiver (Y)

Forligspartierne er enige om, at der skal ansættes en borgerrådgiver med det formål at fremme dialog og den gode sagsbehandling, og dermed supplere det gode arbejde, der allerede er i gang, når det gælder god borgerdialog i Køge Kommune. Forligspartierne ønsker, at forvaltningen i første halvdel af 2024 fremlægger forslag til stillingsprofil til beslutning i Økonomiudvalget og Byrådet. Forligspartierne har med interesse læst om den model, der er i Hjørring, og inddrager dette i det videre arbejde. Forligspartierne ønsker, at borgerrådgivningsfunktionen varetager rådgivning og vejledning, men ikke har nogen tilsynsfunktion over den kommunale administration.

Borgerrådgiverfunktionen evalueres, når den har været i gang i to år. Forligspartierne har afsat 1 mio. kr. pr. år fra 2024 hertil.

14. Arbejdet for Køge Bugt (Z)

Forligspartierne fortsætter det gode arbejde for at passe på Køge Bugt og livet i Køge Bugt, og har afsat penge til fortsættelse af Køge Bugt Alliancen.

15. Borup omfartsvej (Æ)

Forligspartierne prioriterer trafiksikkerhed i Borup Midtby, og afsætter derfor i 2024 penge til at fortsætte med fjerde etape af Borup omfartsvej, så arbejdet med, at tung trafik kan ledes uden om byen fortsættes

Præciserede hensigtserklæringer

16. Ungetrivsel (S - revideret)

Forligspartierne tager problemerne med unges trivsel alvorligt. Det opleves at flere og flere unge har brug for en støttende hånd og hjælp til at finde ind i gode, trivselsfremmende relationer og fællesskaber der understøtter det gode ungeliv. Forligspartierne ønsker at der i arbejdet er fokus på inddragelse af de unges holdninger til fremadrettet løsninger og aktiviteter. Ligeledes ønsker forligspartierne at overvejelser om hvorvidt tilbudsviften er tilstrækkelig, herunder om det vil være formålstjenesteligt med oprettelse af en afdeling af Headspace i Køge.

Forligspartierne ønsker derfor at sætte fokus på dette ved at der i løbet af 2024-25 afholdes et ungetrivselstopmøde. Topmødet skal afholdes på baggrund af en afdækning af hvilke allerede eksisterende aktiviteter der understøtter de unges trivsel og med inddragelse af evidensbaseret viden. På topmødet præsenteres såvel den evidensbaserede afdækning som afdækningen af aktiviteter med henblik på at drøfte hvordan god ungetrivsel kan og bør understøttes i fremtidens Køge. Topmødet skal dermed anbefale fremadrettede tiltag.

Efter topmødet præsenteres tiltagene for de involverede udvalg med henblik på drøftelse af hvorledes disse implementeres.

Fokus i arbejdet er unge i aldersgruppen 13-25.

Indsatsen forankres i Økonomiudvalget, Kultur- og idrætsudvalget og Skoleudvalget. Tapperiet og ungdomsskolen, klubberne, sundhedsområdet og ungdomsuddannelsesinstitutionerne i Køge kommune inddrages i arbejdet.

Lead: Formanden for ungdomsskolens bestyrelse.

17. Midtbystrategi (E)

Køge Torv besøges hver dag af mange borgere, turister og handlende. Forligspartierne ønsker, at Økonomiudvalget, Erhvervs- og Arbejdsmarkedsudvalget samt Teknik- og Ejendomsudvalget sammen med relevante parter undersøger ideer til, hvordan handlen og livet i byen kan fremmes. Herunder hvorvidt det er muligt at indføre tidspunkter, hvor torvet er bilfrit. Forligspartierne ønsker også en dialog om vilkårene for levering af varer. Ligeledes ønskes det belyst, hvordan toiletbetjeningen kan øges. Forligspartierne glæder sig over at det i den netop vedtagne erhvervs politik ligeledes er besluttet at arbejde med ensartede parkeringsregler for midtbyen. Forligspartierne er enige om at afdækningen af muligheder for ensartede parkeringsregler – herunder muligheder for en udvidelse af den gratis parkeringstid - skal fremlægges for byrådet senest medio 2025.

Nye hensigtserklæringer

18. Fremtidens budgetlægning

Forligspartierne er enige om, at arbejdet med Fremtidens Køge betyder, at der skal udvikles nye måder at arbejde med budgetlægning på, og ønsker derfor, at byrådet påbegynder budgetdrøftelserne i god tid før næste års budgetlægning. Arbejdet med fremtidens budgetlægning forankres i Økonomiudvalget, og der planlægges med en temadag for byrådet i januar 2025. Som en del af drøftelser skal det overvejes hvorledes borgere, råd, erhvervsliv, foreninger og øvrige interessenter i kommunens økonomi inddrages.

19. Flexibilitet i dagtilbud

Behovet for dagtilbudskapacitet i de forskellige dele af kommunen varierer fra år til år. Det ligger forligspartierne på sinde, at børnene kan passes i nærområdet, og derfor ønsker forligspartierne at børneudvalget overvejer løsninger, der gør det muligt at skabe flexibilitet i dagtilbudskapaciteten. Det kunne være fx i form af pavilloner, skovbørnehavetilbud, samarbejde med foreninger (fx spejderne) eller virksomheder mv. der kan benyttes, når et område i en periode er udfordret på kapacitet.

20. IT-sikkerhed

Der er et øget behov for at øge it-sikkerheden i kommunen da digitale trusler fra såvel organiserede kriminelle og fra fjendtlige stater er i stigning. I takt med at samfundet er blevet mere digitalt, bliver det stadig mere væsentligt at sikre sig. Tab eller kompromittering af borgerdata kan have alvorlige konsekvenser for den enkelte borger og for Køge Kommune. Forligspartierne ønsker at arbejde for den bedst mulige beskyttelse af borgernes data. Derfor skal Køge Kommune følge anbefalingerne fra Center for Cybersikkerhed, som er det øverste nationale organ, der arbejder med it-sikkerhed. Forligspartierne afsætter ca. 26 mio. kr. i alt over budgetperioden til at arbejde med it-sikkerhed og ønsker, at Økonomiudvalget følger arbejdet med IT-sikkerhed tæt.

21. Ny teknologi

Forligspartierne ønsker ligeledes, at Køge Kommune udnytter de moderne teknologiske muligheder for at understøtte Fremtidens Køge. Der findes i dag en række teknologier, som kan hjælpe med at skabe bedre velfærd, reducere udfordringerne med at skaffe tilstrækkeligt med kvalificeret personale samt begrænse

omkostninger. Forligspartierne afsætter derfor 10 mio. kr. i 2025 til forsøgsordninger med AI og digitale adgangsløsninger i hjemmeplejen og kommunens bygninger. Forligspartierne ønsker at følge arbejdet med ny teknologi. Økonomiudvalget har ansvaret herfor.

22. Trafiksikkerhed og vejvedligehold

Forligspartierne er enige om at udarbejde en analyse, der afdækker behovene for at sikre trygge skoleveje samt bedre vedligeholdte veje og cykelstier. I analysen skal indgå en afdækning af, hvornår udgifterne til en sikker skolevej påhviler skolen og dermed Skoleudvalget, og hvornår de påhviler Teknik- og Ejendomsudvalget. Endvidere skal analysen vise mulighederne og indeholde en plan for, hvordan veje, der i dag er offentlige, kan ændres til private fællesveje og overdrages til de vejberettigede, efter at der har været en dialog herom. Analysen udarbejdes af Teknik- og Ejendomsudvalget med inddragelse af Skoleudvalget.

23. Den grønne omstilling

Forligspartierne ønsker at forbedre Køge Kommunes erhvervsvenlighed yderligere i den grønne omstilling. Som et væsentligt bidrag hertil skal der fortsat arbejdes fokuseret på, at fjernvarmeprojekterne i Vemmedrup, Ejby og Bjæverskov lykkes, så de også er attraktive for erhverv i fremtiden.

24. Aftenskoler

Forligspartierne er enige om, at der skal laves en analyse af økonomien i aftenskoler. I analysen indtænkes refusion til og fra andre kommuner. Arbejdet forankres i Kultur- og Idrætsudvalget.

25. Vandværket

Forligspartierne ser med stor tilfredshed på at lokale kræfter i Køge Kunstforening arbejder ihærdigt med at realisere en drøm om kunstrum og kreative værksteder i Vandværket på Søndre Allé. Forligspartierne anerkender, at det kræver en stor indsats at få realiseret et sådant visionært projekt, hvorfor forligspartierne er enige om, at Kultur- og Idrætsudvalget drøfter hvorledes projektet kan støttes indenfor Kultur- og Idrætsudvalgets budget. I første omgang forpligter forligspartierne sig til at støtte med i 300.000 kr. i 2025.

26. Sct. Nicolai skole udbygges

Det ligger forligspartierne på sinde, at der er tilstrækkelig skolekapacitet til kommunens børn uden store ændringer i skoledistrikterne. Derfor er forligspartierne enige om, at der skal udbygges med et ekstra spor på Sct. Nicolai skole til forventet ibrugtagning i 2029. Udbygningen sker ved anvendelse af KØS bygning. Forligspartierne beder Skoleudvalget arbejde med en løsning hvor det sikres at færrest mulige børn og familier berøres af udvidelsen og eventuelle skoleskift.

27. Kulturhus

Forligspartierne er enige om, at det længe ønskede kulturhus skal realiseres. Derfor afsættes der midler til at købe Collstropgrunden, ligesom der afsættes projektmidler til den videre konkretisering af projektet. Arbejdet med køb af grunden forankres i Økonomiudvalget. Kultur- og Idrætsudvalget varetager projektudviklingen med inddragelse af Teknik- og Ejendomsudvalget og den nedsatte politiske følgegruppe. Forligspartierne forventer at kulturhuset som minimum skal indeholde Biblioteket, Teaterbygningen og KØS idet øvrige behov afdækkes over den kommende tid.

28. Borup omfartsvej

Forligspartierne er enige om at omfartsvejen i Borup skal færdiggøres. Derfor afsættes der 15 mio. kr. i 2025 til arbejdet, idet mulighederne for statsfinansiering af de resterende 17 mio. kr. afdækkes. Forligspartierne er enige om at hvis det ikke lykkedes skal finansieringen af de resterende midler findes i næste års budgetlægning.

29. Køge Marina

Der afsættes yderligere 5 mio. kr. i 2025 til at forbedre infrastrukturen på Køge Marina. Forligspartierne ønsker at Marinaudvalget i 2025 afdækker yderligere investeringsbehov og potentielle salgsindtægter. Afdækningen sendes til orientering i Teknik- og Ejendomsudvalget og Kultur- og Idrætsudvalget.